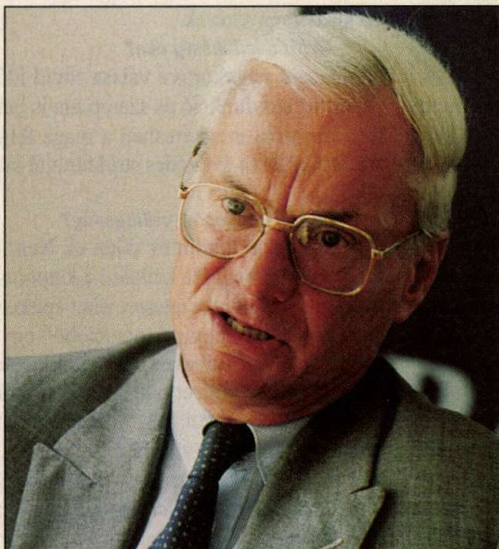
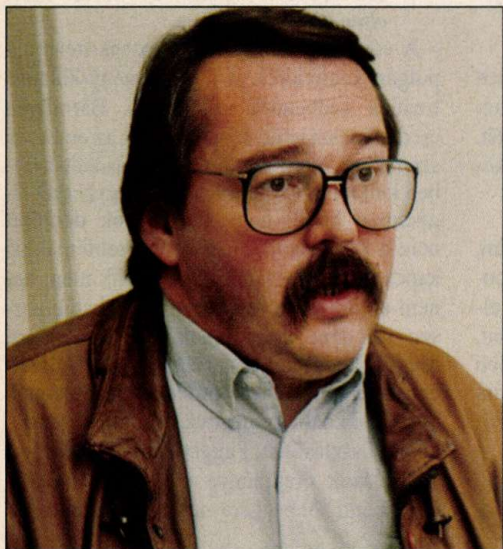

Anakrónia

Az alábbi beszélgetés a TV3 Nap-kele című műsorában hangzott el ez év szeptember 5-én. Vitray Tamás műsorvezető vendégei: gróf Bethlen István, a Páneurópai Unió elnöke és Csapody Miklós, az MDF frakcióvezetője. A téma: a nemesi címek, előnevek használata.

■ Egy 1947-es törvény megtiltotta a különböző rangok viselését. Most azonban ennek a megváltoztatása került szóba. A gondolat Csapody Miklóstól ered, vagy pedig a Magyar Történelmi Családok Egyesületének találkozáján hangzott el először?

CSAPODY MIKLÓS: A gondolat régi. Nem tölem származik, hiszen én magam nem vagyok tagja a Magyar Történelmi Családok Egyesületének. Gróf Nyáry Jánostól és az általa képviseltéktől származik ez a nagyon is érthető igény. Persze tudom, hogy Magyarországon ma nem ez a legfontosabb, ezzel teljesen tisztában vagyok. De 8000-8500 embert érint az, hogy a családneve részeként használja az előneveket. (...)

■ Gróf Bethlen István, ön érintett a dologban.

BETHLEN ISTVÁN: Nem vagyok igazából érintett. De hadd mondjam el mint a Páneurópai Unió elnöke, és mint aki huszonöt évig kényszerűen Nyugaton élt, hogy civilizált, demokratikus jogállamokban olyan nincs, hogy az állam egy alapvető emberi jogba (márpedig a szabad névhasználat az) belenyúlhasson. De hát ez az

ügynevezett törvény, ez a '47-es törvény azóta már nem érvényes, amióta Magyarország aláírta az alapvető emberi jogok konvencióját, amelyben szerepel a szabad névhasználat. Azért sem érvényes ez az ügynevezett törvény, mert minden jogállamban alapvető dolog, hogy visszamenő hatállyal törvényeket hozni nem lehet. Márpedig ez a törvény azt is előírta, hogy aki '47 előtt született, nem használhatja. (...)

■ Csapody úr tud arról, hogy Magyarországon erre a '47-es törvényre hivatkozva bárkit is korlátoztak volna abban, hogy használja?

Cs. M.: Nem. Ez a törvény is – mint annyi más törvény – úgy „a levegőben maradt”. Tehát szankció nincsen. Maga a törvény szövege sem ír elő egyébként büntetési tételeket. A jelentősége abban áll, hogy ez a törvény lökte rá a magyar nemesi osztályt – mert akkor osztályokról beszéltek – a fizikai megsemmisülésnek az útjára. Az emigrációba való kényszerítésre, az évtizedes hátrányokra, amiket az utódaikban ma is viselnek.

■ Azt mondja, a megsemmisítésbe lökte be őket?

Cs. M.: Igen. A törvény nem azt mondta, hogy gróf Bethlen István családját deportálni kell. Hanem a következmény az volt, hogy erre a '47-es törvényre való hivatkozással egy oroszok által megszállt országban a kommunisták pártja és mindazok, akik ebben közreműködtek, gyakorlatilag ezt az osztályt elpusztításra ítélték. (...)

■ Ön egyébiránt itthon használja a grófi címet?

B. I.: Nagyon tudatosan. Mert ennek az alapvető emberi jognak a megsértésére akarom ezzel a figyelmet felhívni. Ez olyan természetes, hogy abban a pillanatban, amikor Csapody Miklós a tervezetét valóban benyújtja, a kormány és a parlament megszavazza – mert demokratikus jogállamot akaró pártok nem tehetnek mást, mint egy az emberi jogokat sértő ügynevezett törvényt eltörölni –, akkor természetesen nem fogom használni. Nekünk erre nincsen szükségünk igazából, mert hiszen ebben az országban mindenki tudja, ki egy Széchenyi, ki egy Wesselényi, ki egy Bethlen. De ez a névnek a tartozéka. Ez nem rang, ez nem cím. 1848 óta, amikor a nemesi előjogokat és kötelezettségeket eltörölték.

■ Ha jól értem, ön tehát a jogát kívánja biztosítva látni, használni nem óhajtja.

B. I.: Így van, mert ez a névnek a szerves része. (...)

Mindenki emberi jogokról papol, miközben „Hunniában valami készül”. A történész szerint a koalíció a köztársaság feláldozását tervezi. Olyan államalakulat létrehozását, amely Európában meglehetősen anakronisztikus jelenség lenne. **GYÉMÁNT MARIANN** interjúja.

■ Ön szerint hogyan lehet értelmezni a „történelmi családok” igényét címek és előnevek visszavételére? Mint az emberi jogok kiteljesedését, vagy inkább mint a harmincas évek burjánzó rendisége iránti nosztalgiát?

– Mindennek semmi köze az emberi jogokhoz. A feudális nosztalgiákhoz annál inkább.

■ Az egyik érintett, Bethlen István azonban éppen az emberi jogokra hivatkozott egy nyilatkozatában, mondván: a cím és a rang a név része, s ezt Európa nyugati részén senki sem vitatja. S az is az emberi jogi motivációt húzza alá, hogy ő maga, mint mondta, nem használná többé grófi címét, ha az törvényes volna.

– Ezt a vitát már lefolytattam Bethlen Istvánnal, még a kilencvenes évek elején, ugyanis az Antall-kormány időszakában is megfogalmazódott ugyanez az igény, ha nem is ennyire konkrétan, mint most. Ami a nyugati gyakorlatot illeti: Nyugat-Európa jó néhány országa monarchia. S a királyságban maguktól értetődően érvényben vannak azok a rangok, amelyeket éppen az uralkodó adományozott. Hiszen a hierarchiának az egész társadalomban érvényesülnie kell.

■ De olyan köztársaságok is hivatkozási alapul szolgálnak, mint például Franciaország vagy Németország...

– Ami a nyugat-európai köztársaságokat illeti: vannak olyanok – mondjuk Finnország vagy Svájc –, ahol soha nem volt nemesség, nincsenek tehát nemesi címek és rangok. Franciaországban azonban 1871 után a Harmadik Köztársaság engedélyezte a nemesi

ESTERHÁZY-KISLEXIKON

Eredetét a család az Árpád-kori Salamon nemzetségre vezeti vissza. Először ismert tagja Makod, királyi megbízott (1186). A XIII. században Salamonnak Péter nevű fiától ered az E. család, Illés fiától pedig az Illésházy familia. Az E. nevet a 16. sz. első felében élt Benedek használta először, lakóhelyükről, a csallóközi Eszterházától kölcsönözve. Fia, Ferenc, pozsonyi alispán anyjától, galánthai Bessenyei Ilonától kapta a galántai előnevet. Ferencnek és feleségének, Illésházy Zsófiának három fia a család három ágának (fraknoi, cseszneki, zólyomi) őse.

Néhány ismertebb történelmi személy a familiából:

1. Gróf E. Antal (1676–1722) kuruc tábornagy, a fraknoi ágból való E. Ferenc és Thököly Kata fia. Rodostóban halt meg.
2. Gróf E. Ferenc (1715–1785) politikus, magyar kancellár, főkamrás, főudvarmester, horvát bán. Tallósi kastélyában hozták létre az első állami árvaházat.
3. Gróf E. János (1901–1957) szlovákiai politikus, a Magyar Párt elnöke. 1942-ben a szlovák parlamentben egyedül ő nem szavazta meg a zsidótörvényt. A nyilasok Budapesten letartóztatják, a Gestapo körözi. 1945-ben a csehszlovák hatóságok kiadják a Szovjetunióknak, s távollétében halálra ítélik. A szovjet hatóságok 1949-ben visszaadják Csehszlovákiának, ahol az ítéletet 25 év börtönrre enyhítik.
4. Gróf E. Miklós (1583–1645), az ellenreformáció egyik vezető alakja, Bereg, Zólyom, Sopron vármegye főispánja, bányavidéki főkapitány, fő-

udvarmester, Magyarország nádora. A barokk műveltség és építészet nagy mecénása. Második felesége Nyáry Krisztina, Thurzó Imre nádor özvegye volt.

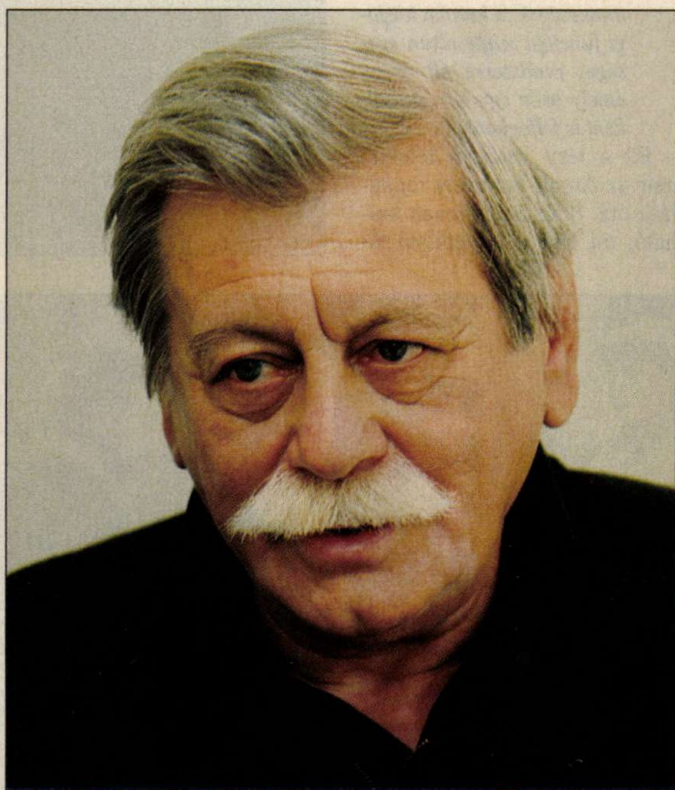
5. Herceg E. Miklós József (1714–1790) tábornagy, a Magyar Királyi Nemesi Testőrség kapitánya, a fertődi kastély építtetője. Kismartoni és eszterházi palotájában volt udvari zenész Haydn. Pompaszeretettel Goethe-re is hatott. Kortársai „Fényes Miklósként” tisztelték.

6. Herceg E. Miklós (1765–1833) tábornagya, a Magyar Királyi Nemesi Testőrség kapitánya. 1794-ben – nagyapja nyomdokain – újraalapította a kismartoni zenekart. Beethoven 1807-ben az ő megrendelésére komponálta a C-dúr misét. Berzsenyi ódát írt hozzá. Ő alapította az E.-képtárat, amely később a Magyar Szépművészeti Múzeum magva lett. 1809-ben Napóleon őt szemelte ki magyar királynak.

7. Gróf E. Mór (1881–1960), Magyarország miniszterelnöke (1917), gazdálkodó. 1944-ben a nyilasok deportálták, 1951-ben a kommunisták kitelepítették, 1956-ban elhagyta az országot.

8. Gróf E. Pál (1806–1877) katonatiszt, gazdálkodó. 1848-ban honvédezredes, Világos után emigrál, 1853-ban hazatér, 1864-ben összeesküvés miatt letartóztatják. 1867–68 között országgyűlési képviselő.

9. Gróf E. Péter (1950–) a család fraknoi ágának leszármazottja, író. A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja, a Német Nyelvi és Költészeti Akadémia tagja, Aszú-, József Attila-, Öry-, Vilenica-, Krúdy Gyula-díjas, Soros-életműdíj, Premio Opera Poesia, Szabad Sajtó-díj, a Magyar Művészetért Alapítvány Díja, Kossuth-díj stb. Füst Milán-jutalom, Déry Tibor-jutalom, Szép Ernő-jutalom etc.

címek használatát, de csak szigorúan a magánéletben. Ez történt Németországban is 1918-ban, a Weimari Köztársaság időszakában. Van azonban olyan példa, amelyre sohasem hivatkoznak: az ausztriai gyakorlat. 1918-ban, amikor létrejött az Osztrák Köztársaság, betiltották a címek használatát, s e tilalom a mai napig érvényben van. Habsburg Ottó Ausztriában nem hordhatja címeit, mert ez büntetőjogilag tilos. Ezt a gyakorlatot követte 1947-ben a magyar törvénykezés is, azzal a különbséggel, hogy nálunk nem fenyegeti szankció azt, aki megsérti ezt a rendelkezést.

■ *Ha ez nem így lenne, akkor a történelmi családok összefövetelén – ahol megjelent Glatz Ferenc történész, az MTA elnöke is – nem nevezheték volna „fenséges úrnak” Habsburg Ottót.*

– Igen, a hercegnek a fenség

megszólítás járt ki, mint ahogy a grófnak vagy a bárónak a méltóságos, a köznemesnek pedig a tekintetes úr megszólítás dukált. Vajon ezt is vissza akarják hozni? Nevetséges... Ausztriában Habsburg Ottó „doktor úr”.

■ *Nyilván nem a nevetségesítés tévés volt a szándék... Bizonyára komoly okai vannak annak, hogy ez az ötlet felmerült.*

– Valóban. Nemcsak a társadalom egy részének nosztalgiajáról van szó, hanem arról, hogy a polgári kormány kizárólag a feudális hagyományt tekinti követendőnek. Mert olyasmit akar birtokolni, amit az ellenzék nem tud elvenni tőle. 1848 elvehető, Rákóczi is elvehető, 1956 is elvehető, de az „úri Magyarország” nem vehető el. Már csak azért sem, mert az ellenzék nem tart rá igényt. A lényeg azonban az, hogy egy új társadalmi vezető réteg azzal

EGY KÉPZELETBELI monarchia

SZABÓ MIKLÓS A KÖZTÁRSASÁG FELÁLDOZÁSÁRÓL

ANEKDOTA

Még az ötvenes években történt, hogy kollégáknak, aki történelmi, bár nem közismerten patinás nevet viselt (egy felvidéki nemesi családét), levelet hozott a posta. S míg ő a gangon írta alá az átvételi elismervényt, a levélhordó diszkrétan közelebb hajolt:

– Bocsánat, ha szabad megkérdezni, a bárói ágból vagy a grófi ágból tetszik lenni?

Mire kollégánk – a valóságnak megfelelően – azt mondta:

– Dehogyan, ez csak névazonosság.

A postás ráhunyorított:

– Nekem megmondhatja. Én Fesztich vagyok.

▶ próbál magának rangot szerezni, hogy kisajátítja a feudális örökséget. Érdekes módon ugyanez a folyamat játszódott le az 1871 utáni Franciaországban, ahol a nemesi címek és rangok rendkívüli módon felértékelődtek. Olyannyira, hogy erről egyenesen refeudalizációként írnak egyes történészek. A parvenü burzsoázia ki akarta sajátítani a nemesi előkelőséget, s házasságkötések révén sikerült is címeket szereznie.

■ *Azt akarja mondani, hogy a „polgári kormány” előtt ott a példa? A hatalmat és a pénzt már megszerezték, most csak okosan kell házasodni?*

– Igen. Előkelőséget kell szerezni, rangemelkedést kell elérni. Amit nem lehet elveszíteni. Ha ugyanis forradalom árán vívta volna ki a hatalmat az új elit, az megadta volna számára a rangot is. Akkor kialakult volna az új vezető réteg, s a társadalom azonosult volna is vele.

■ *De miért kell előkelőség, rang és cím azoknak, akiknek hatalmuk van?*

– Azért, mert ezt a garnitúrát túlzott mértékben teljesítménykényszer szorítja. Akinek viszont rangja van, annak nem kell minden pillanatban igazolnia, hogy rátermett a vezetésre. A Fidesznek éppen ezért van szüksége arra az archaikus magatartásra, amelyet a társadalom tanúsított valamikor az úrral, az úri renddel szemben. Amely mindig automatikus engedelmességre tudta kényszeríteni alattvalóit. S ehhez

sem okosnak, sem tisztességesnek nem kellett lennie. Már az Antall-kormány idején is világos volt a törekvés erre, csak hát az akkori zavarosabb helyzetben ezt nem mondhatták ki nyíltan. A Orbán-kormány tekintetben előnyösebb helyzetben van, s mindent megtesz azért, hogy valamiféle szakrális felhatalmazást is nyerjen.

■ *Furcsa módon úgy beszélünk erről az újkori cím- és rangkorságról, mintha ez valóban a kormánytól indulna ki. Holott egyelőre pusztán egy társaság kezdeményezéséről van szó. Vagy lát olyan jeleket, amelyek arra mutatnak, hogy az ötlet több ennél?*

– Igen, ugyanis ez beilleszkedik egy sorozatba. Közvetlen folytatása például annak, hogy a koronának közjogi funkciót akarnak adni. Számomra ugyan már az is képtelenség volt, hogy egy köztársaság címerére koronát raknak, mert a korona nem ország-, hanem államforma-szimbólum. A parlamenti vitában az SZDSZ részéről akkoriban én képviseltem ezt az álláspontot. Az SZDSZ másik felszólalója egyébként az azóta már más-hová tartozó Tellér Gyula volt, aki a koronás címer mellett érvelt.

■ *A Fidesznek akkor mi volt az álláspontja?*

– A Kossuth-címer mellett voltak.

■ *Ez ugyanaz a logika, mint a március 15-e és az augusztus 20-a közötti választás?*

– Igen. De míg az SZDSZ március 15-ét szerette volna a legfőbb nemzeti ünnepnek, a Fidesz akkor már augusztus 20-a mellett voksolt. Augusztus 20-a különben valóban mindenki számára elfogadható, ugyanakkor azonban mindenki által kisajátítható ünnep. Ma éppen ehhez kapcsolódik az a feudális hagyományörzés, amely a millicentenáriumi ünnepségekben ölt testet. Előtérbe kerülnek a feudális külsőségek, középpontba pedig a korona. Ame-

lyet el akarnak vinni a Nemzeti Múzeumból, holott egy történelmi ereklyének ott a helye.

■ *Ez a történelmi ereklye azonban lassacskán megint közjogi rangot kap. Nem gondolja, hogy ez egyre erősebben idézi a harmincas évek Magyarországit?*

– Természetesen. A harmincas években a korona éppen azért kapott különös jelentőséget, mert azt jelezte: noha itt nincs király, azért királyság van. És semmi sem emlékeztethet Károlyi Mihály köztársaságára. A korona egyébként a Szent Korona országait is szimbolizálta, ami természetesen Trianonra utalt. Az ezeréves tradícióban tehát benne foglaltatott a nacionalizmus, s ennek felmelegítése azért is veszélyes, mert a környező országok ezt akkor is fenyegetésnek érzik, ha nincs mögötte ilyen szándék.

■ *A címek és rangok visszaállítása, a millicentenáriumi ünnepségek, a korona közjogi funkciója szinte olyan egyetemes rendszerré áll össze, amely akár egy terv stációjaként is felfogható.*

– Ez a terv valóban létezik, már az Antall-kormány regnálása óta. S az is pontosan tudható, mi lesz a következő lé-

pés. A kétkamarás parlament. Az alsóház mellett felsőházzal. Ha az Orbán-kormány megnyeri a következő választást, egészen biztosan módosítani akarják az alkotmányt. A szomszéd országokra való tekintettel persze nem lehet visszaállítani a királyságot, de a korporatív felépítésű parlamentet igen. Amelynek felsőházában akkor is ott ül majd a történelmi egyházak harminc püspöke, ha egyetlen hívő sem lesz már templomaikban. A hívők egészen más egyházak templomaiba járnak majd, amelyek azonban nem történelmi, nem lesz tehát képviselőjük a felsőházban. A nemzetiségek is ott lesznek, valamennyi ugyanabban a létszámban, mint a Magyarországon létező egyetlen valódi kisebbség, a cigányság. S lehet, hogy szakszervezetek sem lesznek már, de azért képviseltetik majd magukat az Országházban. Ha ez megvalósul, akkor a mostani elit képes stabilizálni hatalmát.

■ *Nem érzi abszurdnak azt az állítást, hogy a „polgári kormány” voltaképpen a feudalizmus reinkarnációját teremti meg?*

– A Fidesztől – a kisgazdák-ról és az MDF-ről nem is beszélve – távol áll a polgári hagyomány. A valóságos polgári tradíció sokkal inkább jellemzi a két ellenzéki pártot – az SZDSZ-t és az MSZP-t –, mint a mostani kormánypártokat. Hiszen a két világháború közötti polgárság hagyományait ők viszik tovább. Egyébként is: egy polgári kormány hogyan fordulhatna szembe a fővárossal? Honnan ez a Budapest elutasító provincializmus? Amikor a polgárság szimbóluma Budapest.

■ *A kormány azonban jelenleg nincs olyan helyzetben, hogy „a feudalizmus reinkarnációját” teljes egészében véghezvigye. Mégis, mit tehet ennek érdekében?*

– A címeket és a rangokat visszaállíthatja, ha nem az emberi jogokat érintő kérdésként kezeli ezt.

■ *Hogyhogy? Hiszen az ötlet legfőbb támogatói éppen az emberi jogokra hivatkoznak.*

– Igen ám, de az emberi jogokat érintő kérdésekről csak kétharmados többséggel dönthet a parlament. Ez az érvelés tehát

visszaüt majd. A privilégiumokra való jog egyébként sem tartozik az emberi szabadságjogok közé. Sőt, a kasztosodás irányába hat. Ami nem éppen polgári cél.

■ *Akkor milyen módon lehet mégis néhány ezer család tagjait ismét báróvá, gróffá, lófővé vagy primorrá ütni?*

– A névhasználati kapcsolatos technikai rendelkezések által. A családjogi törvény keretében például. Ami nem igényel kétharmados támogatást.

■ *Ön szerint 2002-ben milyen lesz majd Magyarországon?*

– Kétkamarás parlament persze nem lesz, de címek és rangok igen. A korona átkerül a parlamentbe vagy – a legújabb ötlet szerint – a Várba. Igazából tehát ez a koalíció feláldozza majd a köztársaságot egy képzeletbeli monarchia oltárán. S e refeudalizációs intézkedések következtében Magyarországból félig operettország lesz.

■ *Még jó, hogy csak félig...*

– Nem jó, mivel azért csak félig, mert kedélyes nem lesz ugyan, de nevetséges igen.

KISGAZDA „NEM”

Lapzártakor kaptuk a hírt, miszerint a Független Kisgazdapárt „minden rendelkezésére álló parlamenti eszközzel meg akarja akadályozni, hogy Magyarországon ismét használni lehessen a régi nemesi címeket és rangokat”. Turi-Kovács Béla, a párt parlamenti frakcióvezető-helyettese hangsúlyozta: egy polgári társadalomban nincs jövőjük azoknak, akik címekre és rangokra próbálnak hivatkozni. Turi-Kovács szerint, ha a parlament elfogadná az MDF-es Csapody Miklós javaslatát, ezt azt jelentené, hogy Magyarországon újjáéledne a feudalizmus.

Szabó Miklós történész egyetértőleg kommentálta a kisgazda-politikus megnyilvánulását, mondván: a feudális hagyományok felértékelődése a polgári egyenlőség eszméjét kérdőjelezi meg. A történész ugyanakkor hozzátette: egyelőre kérdés, hogy a nyilvánvaló koalíciós konfliktusnak csak taktikai okai vannak-e, vagy pedig az FKGP visszatér az egykori kisgazdapárti demokratikus hagyományaihoz.

Esterházy Péter

REBBENÉS

Grófszakértő, ide jutottam.

Midőn először informáltak a Nyáry gróf animálta csapodyi éccáról, ha nem fogott is el a nagylöttyös indulat, de így szóltam magamban, magamnak: én, galántai gróf Etcetera, Fraknó örökös ura és várkapitánya, a Magyar Országgyűlés főrendi há-

zának örökös jogú tagja, kegyúrja Csákvárnak, Császárnak, Fornának meg még vagy húsz helységnek, ezt baromi jó gondolatnak tartom, aktuális is, jelentős szociális feszültséget szüntetne meg, hisz gróf, lófő – így tapasztalom – majd minden családban akad.

És akkor már egy füst alatt visszavonom azt a múltkori „Földet vissza nem veszek!”-et, akkor aztán mehetnek a kicsi gazdák hatfelé korpára malacnak, mert ugye, vagy nekik van földjük, vagy nekem, ez már csak így megyen. Evvel egyszersmind a kormánynak is segítségére volnék (a gróf ahol tud, segít), mert hisz a maradék földre már elég volna az a pénz, melyet ez idő szerint Torgyánnak szánunk. (Most jut eszembe, félő, akkor a gánti bánya is az enyém volna... Jaj, mért oly bonyolult minden! Műdegy, majd megtanácskozunk...)

Tágabb családomban tudományos igényű fölmérést végeztem, nő, férfi, idős, fiatal, külföldi, hazai, értelmiségi, munkás, volt minden, szerintem még paraszt is, a szó szellemi értelmében, ahogy kell. Régebben egyszerűen megkérdeztem volna az édesapámat, de ez most már nem lehetséges.

Arról számolhatok be, hogy senkit nem villanyozott föl a hír, még közölünk a legsznobabb is csupán legyintett. Deine Sorgen und Rothschilds Geld soll ich haben (hevenyészett fordításban: Legyen nekem a teneked gondjaid és az R. pénze!), mondotta egyik kiváló vegzált nagynéném. És hogy nem akarna gögös lenni (nem is az), de hát az ilyen névhez, mint a mienk, nem kell hozzátenni semmit, abban már eleve benne van. És hogy: blódség – de töröljék el.

Valóban, az nem vezet jóra, ha érvényben lévő törvényt folyamatosan megszegünk. És nem nagyon volna érv amellett, hogy valaki ne használhassa azt, ami az övé. Evvel a fáradsággal a csokornyakendőt is tilthatnák (lényegében tiltották is), vagy a raccsolást. Használja hát, s majd a társadalom dönt, miként reagáljon. Mondjuk hasát fogja a röhögéstől. Vagy hétrét görnyed a sznobságtól. (Ha ez utóbbi következne be, azt a társadalmi állapotot nyilván nem orvosolná a titlustiltás.)

Tehát hogy ezt ránk kell hagyni (nem ránk, grófokra, hanem ránk, emberekre), hogy mit kezdenék ezekkel az új (rég) szókkal. Annyit adunk, amennyit akarunk. Tudniillik e címekkel csak ez jár, meg-le-átbecsülés, semmi más. Megjegyzendő, hogy a privilégiumokat nem ez a '47-es törvény törölte el, azok már 1848-ban megszűntek.

Csapody javaslatában nem látok semmi hátsó szándékot, inkább elkerülhetetlent. Olyan ez kicsit, mint mikor az utcáknak visszaadjuk a régi nevüket. Azok a nevek végül is az ország történelmét mutatják.

Másfelől Ausztriában se lehet ezeket hivatalosan (csak úton-útfélen) használni, mégis egész jól megvannak. Szóval, ahogy a tiltás nem ad demokratikus méltóságot, azonképp a nem tiltás sem ad hagyománytisztelést, történelemismeretet. Egy lófő nem csinál nyarat.

A tudományos fölmérés részeként mesélte mindentudó rokonom, New Yorkban mondhatod, hogy count¹, a szemük se rebben. Legfőkébb, ha rossz a kiejtésed, cunt², akkor rebben. Arra rebben.

1. count, ejtsd kaunt, jelentése: gróf, azaz a bárónál eggyel magasabb főnemes.
2. cunt, ejtsd kánt, jelentése: pina, de ez nem szerepel az értelmező kéziszótárban, így erről bővebbet itt, most, nem áll módunkban közölni; talán, bizonyos értelemben a lófő ellentéte.

Handwritten signature: Esterházy Péter